

תסריט דוקומנטרי לסרט "SPISH"

מבוסס על מונולוג של הילד ירדן נידלמן.

"החבר הכי טוב שלי שט לו עכשיו בתוך אקווריום קטן, ליד דג זהב ששמו "יופיי". קנינו את "יופיי" ואת "SPISH" בשבוע הראשון כשהגענו לישראל ומאז הם איתנו. אמא נתנה לדג הזהב שלה את השם "יופיי" כיוון שרצתה להיות אופטימית וכיוון שרצתה שהכל ילך טוב בארץ החדשה. אבל כבר כשנחתנו בשדה התעופה "בן גוריון" בישראל התחלנו ברגל שמאל. אמא גילתה שהארנק שלה נעלם. היו בו אולי 1000 שקל וזה הרבה מאוד כסף בשבילנו. אחר כך גילינו שמזג האויר בישראל מאוד חם, שונה מזה שבסקוטלנד, ולבסוף גם התברר שמרכז הקליטה שלנו נראה נורא, החדרים קטנים ולא נעימים, לא כמו בפרוספקט היפה שקבלנו. אבל חוץ מזה אני כבר 3 חודשים בישראל ובנתיים אני מעדיף את החיים כאן על פני אלה שבגלזגו. אני קראתי לדג שלי "SPISH" שזה צרוף של דג ומיוחד. אני חושב שאנחנו דומים. יש לו בית מאוד קטן שהוא מחלק עם דג הזהב, וגם לנו במרכז הקליטה יש חדר קטנטן, שתי מיטות ומטבחון. חמישה צעדים והחדר נגמר. גם הדג וגם אני חדשים פה ולשנינו אין הרבה מילים להגיד.

שמי ירדן נידלמן ואני בן 10. מרים, אמא שלי, ואני עשינו "עלייה" לישראל מסקוטלנד, כי אנחנו יהודים וישראל היא ארץ של יהודים, אני למשל הייתי היהודי היחיד בבית הספר. פעם כשלמדנו על דתות שונות הבאתי חנוכיה לכיתה והילדים התלהבו שאני יודע לדבר בשפה עתיקה, והייתי מאוד גאה בזה. חוץ מזה לאמא שלי לא היתה עבודה והמצב היה די קשה. היא שאלה אותי אם אני מסכים לבוא איתה לישראל והסכמתי. אני לא יודע מי זה אבא שלי, אבל אם הוא היה פה איתנו היום היינו בודאי מצרפים עוד דג לאקריום, ואולי היינו מקבלים חדר יותר גדול. בשפה החדשה ששמה עברית אני יודע מעט מאוד מילים. אבא, אמא, גשם, ולספור עד 19. אמא שלי יודעת קצת יותר מילים אבל זה לא חוכמה. כשהיא היתה בת 17 היא ביקרה בישראל והיתה בקיבוץ עין החורש 7 חודשים. אני מאוד רוצה לבקר שם ולראות מה זה קיבוץ. אולי גם אני ארצה לחיות בו כשאגדל.

בנתיים אני רוצה לבקר בנהר הירדן, לראות למה אמא החליטה לקרא לי, שם בגלזגו, על שמו של הנהר הגדול בישראל. היא הרי לא ידעה אז שנבוא לגור פה. אני רוצה גם לראות את תל אביב ולהתרחץ בים. לא רחוק מגלזגו יש חוף ים אבל הוא מאוד לא נעים ומזג האוויר בדרך כלל סגרירי. אני מעדיף את השמש.

דבר אחרון שהייתי רוצה זה לבקר באתר ארכיאולוגי. אני ממש אוהב ארכיאולוגיה, אפילו יותר מכדורגל, אני חושב שכשאגדל אני אהייה ארכיאולוג, שחופר ומחפש סימנים מההסטוריה, על האדם הקדמון ואולי על עברית עתיקה. אמא היתה

מעדיפה שאהיה איש מחשבים אבל היא לא אומרת לי את זה, היא רק רומזת לי, אומרת כל פעם שאני אלוף במחשבים. אני רוצה להיות אלוף בארכיאולוגיה.

הכי אני מתגעגע למשקה קל מיוחד שיש רק בסקוטלנד. אפילו כשהייתי אצל קרובי המשפחה שלי במיאמי שבארצות הברית לא מצאתי אותו. בישראל אפילו לא ניסיתי לחפש. יש לו טעם חמוץ מתוק של גיינגר והוא באמת מיוחד.

אני גם מתגעגע לחברים הישנים שלי מסקוטלנד ומתכתב איתם במייל, אבל על זה אין לי הרבה מה להגיד, פשוט מתגעגע.

חברים חדשים עדיין אין לי. חוץ מהדג שלי כמובן. יש במרכז קליטה עוד ילדים בגיל שלי שמדברים אנגלית ואיתם אני משחק, כמו קרן למשל, הילדה מארצות הברית שאבא שלה מת, אבל קשה לי לקרוא להם חברים, כמו אלה שהיו לי בבית הספר בגלזגו. עוד חודש אני מתחיל ללמוד בבית הספר ואני מקווה שיהיו לי שם חברים חדשים.

בישראל אני אוהב לאכול פירות, שניצל, חומוס ומקדונלד. את הדג שלי אני מאכיל פעם ביום והוא לא מתלונן על האוכל. אנחנו די דומים.

רוב הזמן שלו הוא חופר בדפנות הזכוכית של האקרוריום, מחפש משהו, אולי גם הוא רוצה להיות ארכיאולוג.

אני מאוד אוהב מוזיקה של הביטלס, קלפים של פוקימון ואני מאוד סקרן לדעת מה יהיה איתנו אחרי שנסיים את מרכז הקליטה ברעננה.

אני מאוד מחכה לסיים את האולפן, לדעת קצת יותר עברית ולהתחיל ללמוד בבית הספר. מעניין אם יהיו לי חברים חדשים? אני בטוח שאני אחזור לסקוטלנד כשאגדל, אבל רק כדי לבקר."

במאי : אמיר גרא

עורכת מפיקה : אדריאנה סגל וויטיניג

קונספט תסריט דוקומנטרי לסרט "SPISH"

הסרט הדוקומנטרי "SPISH" מתעד ועוקב אחר השינוי הגדול והדרמטי שחל יום אחד בחייו של הילד ירדן נידלמן בן ה-10. זה קרה ביום ה-21/3/2004. ירדן יזכור את היום הזה כל ימי חייו.

ביום הזה ירדן עלה לישראל עם אימו מרים, מגלוגו שבסקוטלנד. ירדן הוא בן יחיד במשפחה חד הורית. אביו אינו בתמונה. אף פעם הוא לא היה.

חייו של ירדן עוברים כעת שינוי מקצה לקצה. מדינה חדשה, שפה חדשה, חברים חדשים, אוכל חדש, בית חדש, מיטה חדשה, בדיחות חדשות, דומה שאין סוף לשינויים שירדן חווה ועתיד לחוות.

הסרט עוקב ומתעד את סך השינויים בחיו של ירדן מנקודת זמן מוגדרת מראש. מרגע העלייה לישראל ולמשך כחמישה חודשים עד לתחילת שנת הלימודים בספטמבר. מתחילתו של שלב חדש בחייו ועד לסגירת מעגל ראשון של שינויים. מעגל הכולל רכישת שפה ברמה בסיסית, הכרות עם החיים החדשים והשלמה איתם. מעגל השינויים הראשון והעיקרי נסגר עם סיום האולפן לעברית ומייד יתחיל מעגל שינויים חדש, כניסה בית הספר, מעבר לבית קבע ואולי רכישת חברים חדשים.

אין זה סרט מעקב שבוחן תהליך ושינוי מרגע תחילתו ועד לסופו, אלא סרט שבוחן את מהות השינוי ומשמעותו מעיניו ונפשו של ילד בן 10.

מרבית הסרט יובא בגוף ראשון, ב V.O, בקולו של ירדן, תוך סיפור סיטואציות קטנות בחייו החדשים ובעברו הקרוב המשקפות את השינוי. נקודת המפתח בקונספט היא פרספקטיבה. ילד לא יכול לספר על שינוי שחל בו בזמן אמת, בזמן הווה, אלא מתוך פרספקטיבה של זמן, ולו גם קצרה יחסית.

במהלך הסרט אנו נשחזר יחד עם ירדן אירועים ושינויים מרכזיים. אלה יהיו צילומי אילוסטרציה בהם דמותו של הילד ירדן תהייה הדמות המרכזית. גם שחקן וגם ילד שחוה בשנית סיטואציות מחייו החדשים.

כך למשל אנו נשחזר ונצלם את רגע הנחיתה בטרמינל "בן גוריון" בישראל. תמונה של ילד בן 10 שדוחף מזוודה ענקית בעולם של צלילים ומראות חדשים. אנו נשחזר את הכרות הראשונה עם מרכז הקליטה לעולים ברעננה. נשלב בין סיור עדכני במקום ON CAMERA שיערוך לנו ירדן, לבין הזכרון הראשון והלם המציאות של מעבר לחיים בחדר קטנטן ודל.

את ההכרות עם האוכל הישראלי החדש והגעגוע לאוכל המוכר של סקוטלנד נערוך שוב בשווקים הפתוחים של תל אביב. המראות הצבעוניים של הפירות והירקות ישמשו אילוסטרציה לשינוי שירדן ידבר עליו. השינוי באוכל הוא לא רק שינוי קולינרי, זהו שינוי תרבותי, שינוי חברתי, שינוי בחשיבה.

לעומת שינויים ומקומות ישנים- חדשים שירדן חווה בעברו הקרוב בישראל אנו נצלם סיטואציות חדשות אותם יחוה ירדן בפעם הראשונה.

אנו ניסע לנהר הירדן שנמצא בצפון מדינת ישראל וננסה להבין יחד האם יש קשר בין ירדן הילד לבין הנוף הישראלי.

נבקר בחוף הים של תל אביב ונלך לביקור באתר ארכיאולוגי בקיבוץ נבקר יחד עם ירדן ב"אולפן"- המקום בו לומדים את השפה העברית, ונלמד יחד איתו לראשונה מילים חדשות בעברית. השינוי בצלילים ובשפה הם המפתח לשינויים גדולים יותר, השינויים הפנימיים.

הביקורים בלוקיישנים נובעים מתוך המנולוג של ירדן ומתוך רצונו לתת ביטוי פיזי לשינוי שחל בחייו.

לסיכום אנו מתכוונים להביא את סיפורו של ירדן נידלמן בדרך שתקיף את מגוון השינויים המרכזיים שעמדו ועומדים על סדר יומו של ילד באופן מרתק, פשוט ונגיש.

במאי : אמיר גרא
עורכת מפיקה : אדריאנה סגל וויטיניג

הודעה לעתונות

"ספיש" – סרט דוקומנטרי של הערוץ הראשון

במסגרת פרויקט מטעם איגוד השידור האירופי

בימים אלה תוכניות הילדים והנוער של הערוץ הראשון מסיימים את הסרט תיעודי במסגרת סדרת סרטים דוקומנטרים על ילדים בעולם, של ה-EBU (איגוד השידור האירופי). נושא הסדרה הוא "שינויים" – שינויים משמעותיים שעוברים ילדים בגילאי 10-12. הסדרה תשודר במקביל באירופה ובישראל במסגרת "זאפ ל-1".

הסרט הדוקומנטרי הישראלי "ספיש" מספר את סיפור קליטתו בארץ של ג'ורדן נידלמן בן ה-10.

ג'ורדן ואמו עלו לארץ מגלאזגו שבסקוטלנד לפני כ-3 חודשים וכעת הם עושים את צעדיהם הראשונים כעולים חדשים בארץ במרכז הקליטה ברעננה. בעלייתו של ג'ורדן לארץ, יש מעין סגירת מעגל, אותו התחילה אמו, שהתנדבה בקיבוץ עין-החורש בהיותה בת 17. בסרט נשמע על הציפיות של ג'ורדן מהארץ החדשה ונלווה את השינויים שג'ורדן חווה במעבר מסקוטלנד הקרה לישראל החמה: לימוד השפה, הכרות עם חברים ונופים חדשים, טעימה של מזון שונה וכמובן כניסתו לבית-הספר בספטמבר.

במאי הסרט – עמיר גרא. במאי סרטים דוקומנטרים רבים ביניהם "קמט בנפש" על הסופר יוסל בירשטיין, "האח דניאל – היהודי האחרון", סרט שזכה לציון לשבח בפסטיבל הבינלאומי בחיפה 2001.

מפיקה – אדריאנה סגל-וויטינג. עורכת ומפיקת תוכניות ילדים ונוער בערוץ הראשון.

בחודש נובמבר הקרוב תיערך הקרנה חגיגית בגינה של 17 הסרטים ממדינות החברות באיגוד השידור האירופי ובה תינתן האפשרות לבחור סרטים לשידור בכל אחת מהמדינות המשתתפות בפרוייקט.

(מצורפות תמונות לעיתונות)

לפרטים נוספים: לינדה מגור – יחסי ציבור, ערוץ 1 02-5301628